

บทที่ 1

บทนำ

1.1) ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมา สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเงิน และการเมืองของโลกมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก กล่าวคือ ตลาดการเงินระหว่างประเทศมีความเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเป็นเครือข่ายระดับโลก (Internationalization) และมีความเชื่อมโยงเป็นตลาดเดียวกัน (Globalization) มากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร และความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเงินของกลุ่มประเทศต่างๆ เป็นสำคัญ จึงทำให้ประเทศไทยนำไปสู่การพัฒนาการทางเศรษฐกิจให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ รวมทั้งการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศให้ดีขึ้น จากความจำเป็นดังกล่าวทำให้ต้องอาศัยเงินทุนเป็นจำนวนมาก จึงมีเงินทุนจากต่างประเทศไหลเข้ามาในรูปแบบที่แตกต่างกัน ทั้งเงินลงทุนจากต่างประเทศ เงินกู้ของภาครัฐบาลและเอกชน และเงินลงทุนในหลักทรัพย์ (portfolio investment) (ตารางที่ 1.1)

ตามทฤษฎีว่าด้วยการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ¹ ถ้าไม่มีข้อกีดกันของการไหลเข้าออกของเงินทุน ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดทางด้านกฎหมาย ความแตกต่างของอัตราภาษีหรือความเสี่ยงทางการเมือง ตลาดการเงินและหลักทรัพย์จะเกิดการเชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการกระจายอุปทานเงินทุนไปยังอุปสงค์ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผลตอบแทนจากสินทรัพย์จึงสะท้อนให้เห็นค่าที่แท้จริง และในปัจจุบันตลาดการเงินและหลักทรัพย์ที่สำคัญของโลก เช่น ตลาดนิวยอร์ก ตลาดโตเกียว จัดได้ว่ามีประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงซึ่งกันและกันในระดับสูง แต่ตลาดการเงินอื่นๆ ยังคงมีข้อกีดกันต่างๆ อยู่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือ ความแตกต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงระหว่างประเทศ ซึ่งส่งผลให้เกิดการไหลเข้าออกของเงินทุน เนื่องจากการขาดประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงของตลาดเงินและตลาดทุนนี้ ผลกระทบในที่สุดจะตกอยู่กับดุลการชำระเงิน ซึ่งขึ้นอยู่กับ ปัจจัยด้านระดับรายได้และอัตรา

¹ ศี เสนาจักร, อุปสงค์ของเงินและผลกระทบจากการปล่อยเสรีทางการเงิน (สมาคมธนาคารแห่งประเทศไทย 2637)

แลกเปลี่ยนอีกด้วย การปรับตัวของระดับอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น จะดึงดูดเงินทุนจากต่างประเทศเข้ามาชดเชยการขาดดุลการค้าที่เกิดขึ้นและช่วยปรับให้ดุลการชำระเงินโดยรวมเข้าสู่สมดุล

ประเทศไทยเกี่ยวโยงในเชิงเศรษฐกิจกับประเทศอื่นๆ ในโลกใน 2 ด้านกว้างๆ คือ ด้านการค้าและด้านการเงิน การเชื่อมโยงทางการค้าแสดงออกมาทางมูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้าและบริการ ซึ่งมีผลกระทบต่อระดับราคาทั้งภายในและนอกประเทศ การเชื่อมโยงทางการเงินเกิดจากการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ ซึ่งมีแรงจูงใจที่สำคัญมาจากปัจจัยทางด้านผลตอบแทน เช่น ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ย ต้นทุนการผลิตที่ต่ำ วัตถุดิบที่อุดมสมบูรณ์ เป็นต้น รวมทั้งปัจจัยทางด้านความเสี่ยงต่างๆ ซึ่งหนึ่งในปัจจัยดังกล่าว อัตราดอกเบี้ยถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและเป็นตัวเชื่อมโยงของระบบการเงินไทยกับต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศถูกกำหนดโดยปัจจัย 2 ปัจจัยใหญ่คือ ปัจจัยภายในประเทศ เช่น อัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและความเสี่ยงทางด้านอัตราแลกเปลี่ยน ส่วนปัจจัยที่สองเป็นปัจจัยที่มาจากภายในประเทศ เช่น อัตราเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง เป็นต้น การดำเนินนโยบายการเงินเสรี (Financial Liberalization) หรือการปฏิรูประบบการเงิน (Financial Reform)² ของประเทศไทยได้มีขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา เช่น การยกเลิกเพดานอัตราดอกเบี้ยทุกประเภท เมื่อ 1 มิถุนายน 2535 การผ่อนคลายการควบคุมบริหารตราสารออมสาม เมื่อต้นปี 2537 โดยเฉพาะการอนุญาตให้มีการรับฝากบัญชีเงินบาทของผู้ที่มีถิ่นฐานที่อยู่ต่างประเทศ (Non-resident baht account) เมื่อ 1 เมษายน 2534 การอนุญาตให้มีการประกอบกิจการวิเทศธนกิจ (Bangkok International Banking Facilities : BIBF) ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2536 ตลอดจนการขยายกิจการวิเทศธนกิจไปยังต่างจังหวัด (Provincial International Banking Facilities : PIBF) โดยอนุญาตให้มีการกู้ยืมเงินบาทได้ นับตั้งแต่วันที่ 12 พฤษภาคม 2537 เป็นต้นไป

เป้าหมายในการดำเนินนโยบายการเงินเสรีประการหนึ่งก็คือ ความมุ่งหวังที่จะให้การไหลเข้าออกของเงินทุนมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนั้นแล้วนโยบายการเงินเสรียังมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของตลาดเงินภายในประเทศโดยผ่านทางอัตราดอกเบี้ย ซึ่งเป็นตัวเชื่อมโยงที่สำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากการผ่อนคลายบริหารตราสาร 3 รอบ ที่ดำเนินการไปแล้ว ย่อม

² ธีรศักดิ์ ทวีเกียรติ. "ดัชนีความเชื่อมโยงของระบบการเงินไทยกับต่างประเทศ : ผลการวิจัยภาคพื้นเมือง". วารสารการบัญชีรายเดือนธนาคารแห่งประเทศไทย

จะมีผลเชื่อมโยงตลาดเงินภายในประเทศพัฒนาไปสู่ความเป็นระหว่างประเทศมากขึ้น จากการขยายตัวทางภาคการเงินและการขยายตัวทางเศรษฐกิจดังกล่าว ส่งผลให้ปริมาณเงินในประเทศเพิ่มสูงขึ้น โดยปริมาณเงินตามความหมายแคบ (M1) เพิ่มขึ้นจาก 87,193.07 ล้านบาทในปี 2528 เป็น 136,376.75 ล้านบาทในปี 2531 และ 363,450.50 ล้านบาทในปี 2538 สำหรับปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (M2) เพิ่มขึ้นจาก 568,683.33 ล้านบาทในปี 2528 เป็น 956,126.10 ล้านบาทในปี 2531 และ 3,117,230.20 ล้านบาทในปี 2538 ตามลำดับ(ตารางที่ 1.2)

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้น การปฏิรูปทางการเงินและความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น รวมทั้งความก้าวหน้าของการติดต่อสื่อสารโทรคมนาคม และพลังของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และที่สำคัญคือการแข่งขันในตลาดการเงินระหว่างประเทศ ล้วนแต่เป็นพลังผลักดันให้เกิดการคิดค้นสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ทางการเงินที่ดีกว่าเดิม เพื่อมาตอบสนองความต้องการที่ซับซ้อนขึ้นตลอดเวลา ดังเช่นในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทย ธนาคารไทยพาณิชย์เป็นแห่งแรกที่ได้นำนวัตกรรมทางการเงินมาใช้ในการถอนเงินแบบอัตโนมัติ(เครื่อง ATM) และปัจจุบันมีการปรับปรุงระบบการชำระเงินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีระบบการโอนเงินโดยอัตโนมัติ (electronic funds transfer) และ Credit Card เป็นต้น มีการเพิ่มขึ้นของนวัตกรรมทางการเงินมาโดยลำดับไม่ว่าจะเป็นจำนวนเครื่อง ATM หรือ Credit Card และ/หรือ เครื่องมือทางการเงินใหม่ๆ (ตารางที่ 1.3)

นอกจากนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย ยังมีแนวทางที่จะพัฒนาระบบการชำระเงินให้เป็นสากลยิ่งขึ้น ด้วยการพัฒนาระบบการชำระเงินภายในประเทศ อันได้แก่ ระบบบาทเน็ต(Bank of Thailand Automated High-value Transfer NETwork : BAHTNET) ซึ่งเป็นเครือข่ายงานทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการรับส่งข้อความทางการเงินและคำสั่งโอนเงินระหว่างสถาบันการเงิน การพัฒนาดังกล่าวจะมีทิศทางที่สอดคล้องกับความเป็นไปของต่างประเทศ สำหรับการพัฒนาระบบการชำระเงินระหว่างประเทศนั้น ยังคงเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากมีข้อจำกัดที่สำคัญคือ การขาดโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน(infrastructure) ที่จะอำนวยความสะดวกและเอื้อประโยชน์ให้มีการโอนเงินระหว่างธนาคารในและนอกประเทศได้ อย่างไรก็ตาม นวัตกรรมทางการเงินดังกล่าวต่างก็มีผลต่อพฤติกรรมในการถือเงินของประชาชน และมีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยในที่สุด กล่าวคือ อัตราดอกเบี้ยในประเทศจะลดลง เนื่องจากประชาชนถือเงินสแตนด์บายทำให้ปริมาณเงิน

ในระบบเพิ่มขึ้น ปริมาณเงินที่เพิ่มขึ้นนี้ถ้าหากอุปสงค์ทางการเงินไม่เปลี่ยนแปลง ก็จะทำให้อัตราดอกเบี้ยในประเทศลดลงเช่นกัน

ผลของอัตราดอกเบี้ยดังที่กล่าวข้างต้น นับได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการลงทุนในนวัตกรรมทางการเงินประเภทตราสารทางการเงิน ซึ่งก็คือ ตราสารประเภทหนี้ ตราสารประเภทกึ่งหนี้ ตราสารประเภทคุ้มครองความเสี่ยง และตราสารประเภทเครื่องมือระดมเงินฝาก เช่น บัตรเงินฝากที่สามารถโอนเปลี่ยนมือได้ (Negotiable Certificate of Deposits : NCDs) บัตรเงินฝากประเภทลดยัตหรือเงินฝากประเภท NOW (Negotiable Order Withdrawal) โดยที่ NOW account นี้เป็นเครื่องมือทางการเงินแบบใหม่ที่มีบทบาทสำคัญในการระดมเงินฝาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากในสหรัฐอเมริกาทำให้นักลงทุนสามารถเลือกที่จะกระจายความเสี่ยงได้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้การแข่งขันในการออกตราสารทางการเงินประเภทต่างๆ จะส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยลดลงในที่สุด

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น จึงเกิดคำถามขึ้นว่า ความเชื่อมโยงของระบบการเงินไทยกับต่างประเทศมีจริงหรือไม่ และเปลี่ยนแปลงในลักษณะอย่างไร ทั้งก่อนและหลังการดำเนินนโยบายการเงินเสรี และนวัตกรรมทางการเงินมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างไรกับอัตราดอกเบี้ย ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่จะได้ทำการศึกษาต่อไป

1.2) วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการดังต่อไปนี้คือ

1. ศึกษาผลกระทบของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศและนวัตกรรมทางการเงินต่ออัตราดอกเบี้ยภายในประเทศ
2. ศึกษาถึงผลกระทบของการเปิดเสรีทางการเงินต่อปัจจัยกำหนดอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศ.

1.3) ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้จะอาศัยกรอบการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศกับอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ ดังนี้ ในการหาความสัมพันธ์ดังกล่าว จะใช้ช่วงระยะเวลาระหว่างปี 1985 - 1995 ครอบคลุมช่วงเวลาก่อนและหลังการดำเนินนโยบายการเงินแบบเสรี โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรกปี 1985 - 1990 เป็นช่วงก่อนการดำเนินนโยบายการเงินเสรี ช่วงที่สองปี 1991 - 1995 เป็นช่วงหลังการดำเนินนโยบายการเงินเสรี เนื่องจากได้มีการผ่อนคลายทางด้านเพดานอัตราดอกเบี้ยแต่ละประเภทตามลำดับรวมถึงการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมทางการเงิน ในที่นี้แทนด้วยการเปลี่ยนแปลงจำนวนเครื่อง ATM ของระบบธนาคาร และสัดส่วนของปริมาณเงินตามความหมายกว้าง(M2) ต่อปริมาณเงินตามความหมายแคบ(M1)

1.4) วิธีการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้วิธีวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ **Cointegration and Error Correction** ซึ่งเป็นเทคนิคที่สามารถนำมาใช้กับแบบจำลองที่ประกอบไปด้วยตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาค ที่เป็น Non-stationary หรือ Stochastic process ได้ อีกทั้งยังสามารถวิเคราะห์แยกแยะผลกระทบที่เกิดขึ้น เป็นผลกระทบระยะสั้นและระยะยาวได้พร้อมๆ กัน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทดสอบตัวแปรต่างๆ ในสมการว่ามีลักษณะเป็น Non-stationary หรือไม่ โดยอาศัยวิธีของ Engle and Granger พิจารณาจากค่า AF และ ADF

ขั้นตอนที่ 2 ทดสอบหาจำนวน Cointegrating Vectors(Cointegrating ranks) โดยใช้ "Johansen Likelihood ratio Test" เพื่อที่จะหา Optimal lag ที่จะใช้ใน VAR Model ตามรูปแบบที่กำหนดในสมการ และหา Cointegrating Vectors ระหว่างตัวแปรต่างๆ ในสมการโดยใช้ Trace test และ Maximum Eigenvalue test

ขั้นตอนที่ 3 ทดสอบรูปแบบการปรับตัวในระยะสั้น ตาม "EC Model" โดยเลือก Cointegrating vectors ที่ให้ค่าเครื่องหมายและค่าสัมประสิทธิ์ที่สอดคล้องกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์

ตารางที่ 1.1 แสดงบัญชีทุนสุทธิของภาคเอกชน 2528 - 2537

	2528	2529	2530	2531	2532
1. ธนาคาร	(14,244.00)	(21,965.00)	5,395.00	21,494.00	(7,719.00)
1.1 ธนาคารพาณิชย์	(14,244.00)	(21,965.00)	5,395.00	21,494.00	(7,719.00)
1.2 กิจการวิเทศธนกิจ(BIBF)					
2. ที่ไม่ใช่ธนาคาร	19,623.00	12,546.00	16,510.00	74,063.00	159,912.00
2.1 การลงทุนโดยตรงสุทธิ	4,379.00	6,880.00	4,711.00	27,349.00	44,413.00
2.1.1 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิ	4,402.00	6,908.00	15,432.00	31,070.00	59,103.00
การลงทุนในหุ้น	5,410.00	5,836.00	10,248.00	22,780.00	37,408.00
เงินกู้โดยตรง	(1,008.00)	1,072.00	(1,204.00)	5,184.00	8,290.00
2.1.2 การลงทุนโดยตรงในประเทศสุทธิ	(23.00)	(28.00)	(4,333.00)	(615.00)	(1,258.00)
การลงทุนในหุ้น	(23.00)	(28.00)	(4,333.00)	(615.00)	(1,285.00)
อื่นๆ					
2.2 เงินกู้อื่นๆ สุทธิ	2,109.00	(3,334.00)	(16,006.00)	4,640.00	46,930.00
ต่างประเทศ	2,109.00	(3,334.00)	(16,006.00)	4,640.00	46,930.00
อื่นๆ					
2.3 การลงทุนในหลักทรัพย์สุทธิ	3,858.00	2,417.00	12,862.00	11,185.00	36,658.00
หลักทรัพย์ประเภทหุ้น	3,858.00	2,417.00	12,862.00	11,185.00	36,658.00
หลักทรัพย์ประเภทหนี้					
debentures					
2.4 บัญชีเงินบาทของผู้มีถิ่นฐานนอกประเทศสุทธิ	10,813.00	9,672.00	10,592.00	21,718.00	28,104.00
	(1,994.00)	(3,606.00)	3,704.00	8,655.00	3,112.00
2.5 อื่นๆ (สุทธิ)	458.00	417.00	647.00	516.00	695.00
3. รวมทุนภาคเอกชนสุทธิ	5,379.00	(9,419.00)	22,445.00	95,557.00	152,193.00

ตารางที่ 1.1 แสดงบัญชีทุนสุทธิของภาคเอกชน 2528 - 2537 (ต่อ)

	2533	2534	2535	2536	2537
1. ธนาคาร	40,850.00	(6,612.00)	49,050.00	91,033.00	349,855.00
1.1 ธนาคารพาณิชย์	40,850.00	(6,612.00)	49,050.00	(102,162.00)	96,416.00
1.2 กิจการวิเทศธนกิจ(BIBF)				193,195.00	253,439.00
2. ที่ไม่ใช่ธนาคาร	238,568.00	268,764.00	188,149.00	169,906.00	(47,996.00)
2.1 การลงทุนโดยตรงสุทธิ	62,229.00	47,110.00	50,230.00	36,396.00	22,659.00
2.1.1 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิ	58,857.00	46,511.00	51,609.00	36,788.00	316,368.00
การลงทุนในหุ้น	43,000.00	35,532.00	42,712.00	34,915.00	31,368.00
เงินกู้โดยตรง	21,695.00	15,857.00	10,979.00	8,897.00	1,873.00
2.1.2 การลงทุนโดยตรงในประเทศสุทธิ	(3,576.00)	(4,279.00)	(3,461.00)	(7,416.00)	(10,582.00)
การลงทุนในหุ้น	(3,576.00)	(4,279.00)	(3,461.00)	(7,117.00)	(10,202.00)
อื่นๆ				(299.00)	(380.00)
2.2 เงินกู้อื่นๆ สุทธิ	114,889.00	143,707.00	69,158.00	(61,223.00)	(146,690.00)
ต่างประเทศ	114,889.00	143,707.00	69,159.00	(61,148.00)	(144,987.00)
อื่นๆ			(1.00)	(75.00)	(1,703.00)
2.3 การลงทุนในหลักทรัพย์สุทธิ	11,507.00	3,848.00	14,104.00	612,628.00	27,503.00
หลักทรัพย์ประเภทหุ้น	11,507.00	928.00	11,512.00	67,650.00	(10,283.00)
หลักทรัพย์ประเภทหนี้		2,920.00	2,592.00	544,776.00	37,786.00
debentures				28,040.00	25,994.00
2.4 บัญชีเงินบาทของผู้มีถิ่นฐานนอกประเทศสุทธิ	34,311.00	52,433.00	44,517.00	67,833.00	51,143.00
	15,160.00	18,980.00	7,795.00	13,634.00	1,447.00
2.5 อื่นๆ (สุทธิ)	1,582.00	2,686.00	2,345.00	(9,326.00)	(14,058.00)
3. รวมทุนภาคเอกชนสุทธิ	279,418.00	262,152.00	237,199.00	260,939.00	301,859.00

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 1.2 นวัตกรรมทางการเงิน : กรณีแทนด้วยปริมาณเงิน M2/M1 ปี 2528 - 2538

ปี	ปริมาณเงิน M1 (ล้านบาท)	ร้อยละของ การเปลี่ยนแปลง	ปริมาณเงิน M2 (ล้านบาท)	ร้อยละของ การเปลี่ยนแปลง	M2/M1
2528	87,193.07	---	568,683.33	---	6.522
2529	97,430.05	11.74	635,925.00	11.83	6.527
2530	105,106.90	18.14	732,241.16	15.15	6.361
2531	136,376.75	18.48	956,126.10	30.57	7.011
2532	163,272.39	19.72	1,207,097.00	26.25	7.393
2533	190,776.20	16.85	1,529,115.50	26.68	8.015
2534	215,418.15	12.92	1,832,378.30	19.83	8.506
2535	235,941.10	9.53	2,117,786.20	15.58	8.976
2536	285,247.65	20.89	2,507,099.40	21.05	8.788
2537	315,043.78	10.45	2,829,348.50	12.85	8.981
2538	363,450.50	15.36	3,117,230.20	10.17	8.577

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 1.3 แสดงจำนวนเครื่อง ATM ของระบบธนาคาร พ. ศ. 2526 - 2538

ปี	จำนวนเครื่อง ATM	จำนวน (เพิ่มขึ้น)
2526	22	----
2527	39	17
2528	239	200
2529	476	237
2530	645	169
2531	798	153
2532	936	138
2533	1,099	163
2534	1,327	228
2535	1,518	191
2536	1,761	243
2537	2,320	559
2538	3,168	848

ที่มา : ฝ่ายกำกับและพัฒนากิจการธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 1.4 มูลค่าและจำนวนของการใช้ Credit Card (เฉลี่ยต่อเดือน)

ปี	Credit Card ต่างประเทศ		Credit Card ในประเทศ		รวม	
	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน (พัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน (พัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน (พัน)
ธันวาคม 2529	41.5	97	80	46	121.5	143
มิถุนายน 2530	79.5	106	81	49	160.5	155
ธันวาคม 2530	185.5	121	106	52	291.5	173
มิถุนายน 2531	529	165	104	60	633	225
ธันวาคม 2531	708	192	188	93	896	285
มิถุนายน 2532	923	213	345	153	1268	366
ธันวาคม 2532	1157	214	691	246	1848	487
มิถุนายน 2533	1512	285	1129	304	2641	589
ธันวาคม 2533	2112	317	1490	411	3602	728
มิถุนายน 2534	2278	366	2025	497	4303	863
ธันวาคม 2534	2604	384	2194	555	4798	939
มิถุนายน 2535	2929	569	2135	536	5064	1105
ธันวาคม 2535	4511	709	2333	732	6844	1441
มิถุนายน 2536	4322	613	1984	649	6316	1262
ธันวาคม 2536	4769	667	2994	722	7763	1389
มิถุนายน 2537	4155	724	3267	784	7422	1508
ธันวาคม 2537	4519	873	3928	874	8447	1747

หมายเหตุ : เครดิตการ์ดต่างประเทศ หมายถึง Visa, Master Card, Diner, JCB

เครดิตการ์ดในประเทศ หมายถึง เครดิตการ์ดที่ออกโดยธนาคารในประเทศ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

1.5) นิยามศัพท์

การเปิดเสรีทางการเงิน หมายถึง การดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยการผ่อนคลายข้อจำกัดทางการเงิน ประกอบด้วย 1.1 การผ่อนคลายการบริวรรตเงินตราทั้ง 3 รอบ 1.2 การยกเลิกอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ของสถาบันการเงิน

นวัตกรรมทางการเงิน หมายถึง ผลิตภัณฑ์ทางการเงินและธุรกรรมทางการเงินใหม่ๆ ที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ทางการเงิน อาทิ ธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงินต่างๆ การโอนเงินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์อัตโนมัติ (Electronic Funds Transfer : EFTS) เป็นต้น สำหรับในการศึกษานี้จะหมายถึง จำนวนเครื่อง ATM

ปริมาณเงินตามความหมายแคบ (M1) หมายถึง ปริมาณของสินทรัพย์ทางการเงินที่ถูกใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ดังนั้นจึงประกอบด้วย 1.1 ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ในมือประชาชน 1.2 เงินฝากเผื่อเรียกของประชาชนที่ธนาคารพาณิชย์

ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (M2) หมายถึง ปริมาณเงินของสินทรัพย์ทางการเงินที่ถูกใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนตามคำจำกัดความในความหมายแคบ (M1) รวมกับปริมาณของสินทรัพย์ทางการเงินที่ให้ผลตอบแทน และสามารถเปลี่ยนเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่ให้ผลตอบแทน และสามารถเปลี่ยนเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่ใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนได้ง่ายและไม่เสียค่าใช้จ่าย หรือเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อยจากข้อกำหนดดังกล่าวจึงประกอบไปด้วย 1.1 ปริมาณเงินตามความหมายแคบ (M1) 1.2 เงินฝากออมทรัพย์ของประชาชนที่ธนาคารพาณิชย์ 1.3 เงินฝากประจำของประชาชนที่ธนาคารพาณิชย์ 1.4 เงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศ 1.5 เงินฝากหน่วยสุดท้าย

1.6) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาด้านผลกระทบของนวัตกรรมทางการเงินต่ออัตราดอกเบี้ยภายในประเทศ เป็นประโยชน์ในการบริหารทางการเงินของผู้ประกอบการและสถาบันทางการเงิน รวมทั้งทำให้ทราบถึงระดับความเชื่อมโยงของระบบการเงินไทยกับต่างประเทศที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยผ่านทางอัตราดอกเบี้ยภายในและนอกประเทศ ความแตกต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยทั้งสองนำไปสู่การเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ จึงเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุน สถาบันการเงิน

ธนาคารพาณิชย์และโดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นหน่วยงานที่ต้องดำเนินนโยบายการเงินของประเทศ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

1.7) องค์ประกอบของวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะแบ่งการศึกษาออกเป็น 6 บท กล่าวคือ ในบทแรกจะเป็นบทนำ ซึ่งประกอบด้วย ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา วัตถุประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตการศึกษา และประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา ส่วนแนวคิดทางทฤษฎีจะถูกแจกแจงในบทที่ 2 โดยแบ่งเป็นหัวเรื่องย่อย คือ การเปิดเสรีทางการเงิน และนวัตกรรมทางการเงิน ส่วนงานศึกษาที่เกี่ยวข้องจะอยู่ในบทที่ 3 ในบทที่ 4 จะเป็นการอธิบายถึงวิธีการศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ประกอบด้วย ทฤษฎีและแบบจำลองที่ใช้ วิธีการประมาณการ และสมมติฐานทางทฤษฎี โดยผลการศึกษาที่ได้จะถูกนำมาวิเคราะห์ ตีความและหาเหตุผลเพิ่มเติมในผลที่เกิดขึ้นในบทที่ 5 และท้ายสุดจะเป็นการสรุปทั้งหมดอีกครั้งในบทที่ 6